

“ମୋର ସାମ୍ବାଦିକ ଗୁରୁ : ନୃସିଂହ ଗୁରୁ”

ଅଧାପକ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ

୧୯୭୯ ମସିହାର କଥା । ସେ ଦିନ ହଠାତ୍, ସମ୍ବଲପୁର ସରକାରୀ ବସନ୍ତାଷ୍ଟରେ ଦେଖାଇଥିବା ଜଣେ ଆଶ୍ଵଲୁବୁ ନଥୁବା ଧୋଡ଼ି ପରିହିତ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଜଣେ ମଣିଷଙ୍କୁ । କାନ୍ଧରେ ଏକ ଝୁଲା, ଖବର କାଗଜ ଗୋଟାଏ ଏବଂ କିଛି ଖୁବୁରା ପଇସା । ସମ୍ବଲ ଭାଗରେ ତାଙ୍କର ବିରାଟ ଏକ ଗଦା “ସମାଜ” ଏବଂ “ସମାଜ” ସେବା କରୁଥିବା ଥୋକେ ବାଲକ ।

ମୋ’ର କାହିଁକି କେଜାଣି ଉକ୍ତ ଆସିଗଲା । ନମସ୍କାରଟିଏ ପକାଇ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ମାରିଲି । ହାତରେ ପଇସା ନାହିଁ, ପଦି ଫେରାଇ ଦେବି । ସେ ଖଣ୍ଡିଏ “ସମାଜ” ବଢାଇ ଦେଇ ମୋ’ର ପରିଚୟ ପଚାରିଲେ । ମୋ’ ପରିଚୟ ଦେଇ ମୁଁ ବି ତାଙ୍କୁ ପରିଚୟ ଜିଜ୍ଞାସିଲି । ତା’ପରେ ଜାଣିଲି ସେ ହେଲି ପର୍ମିମ ଓଡ଼ିଶାର ଖ୍ୟାତନାମା ସାମ୍ବାଦିକ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ବୋଲି । ମୁଁ କହିଲି ମୋତେ କୁଟିଷ୍ଟାର ପ୍ରତିନିଧିଟିଏ କରିଦେବାକୁ । ସେ ପିଠି ଆପୁଡ଼ାଇ କହିଲେ, “ଏତେ ବଢ଼ ଖବରକାଗଜ “ସମାଜ” ଛୋଟ କୁଟିଷ୍ଟା ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟମ ଦେବେନାହିଁ । ତମେ ତମ ଅଞ୍ଚଳର ସୁବିଧା-ଅସୁବିଧା, ସଭା-ସମିତି ଖବର ମୋତେ ଲେଖିଦେବ, ମୁଁ ପ୍ରକାଶ କରାଇବି ।” ତା’ପରେ ସେ ରାସ୍ତା ଦେଖାଇ ଦେଲେ ଦୈନିକ “କୋଶଳ” ଆଡ଼େ, କହିଲେ ସେ ତମକୁ କାର୍ତ୍ତିଏ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ତା’ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଛାଯା ସାମ୍ବାଦିକ ଜୀବନ । ଘରକୁ ଫେରିଆସି ରାହାଟିଏ ପାଇଗଲି । କୁଟିଷ୍ଟାରେ ସେତେବେଳେ ସ୍ଵାଧାନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଗୋରାଶଙ୍କର ମହାପାତ୍ର ଏକମାତ୍ର ସାମ୍ବାଦିକ । ସେ ଧରିତ୍ରୀ ଓ କୋଶଳ ପାଇଁ ଲେଖିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ପ୍ରଜାତତ୍ତ୍ଵରେ ଥିଲେ । ମୁଁ ହେଲି ସମାଜର ସବ-ରିପୋର୍ଟର । କାରଣ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଲେଖିଦେବା ପରେ ତାହା ପରିମାର୍ଜିତ ଏବଂ ପୁଣି ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ ସତ୍ୟ ହେଇଥିଲେ ହେଲି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । “କୋଶଳକୁ” ଗୋରାଶଙ୍କର ମହାପାତ୍ର ସମାଦ ପଠାଉଥିବାରୁ ମୋ’ର ନିୟମିତ ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲାନି, ବରଂ କିଛି ଲେଖା ଓ ସମାଦ ଥରେ ଦି ଥର ସୌଜନ୍ୟତା ଖାତିରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ମାତ୍ର । ଅବଶ୍ୟ ପରେ “ଅଗ୍ନିଶା” ଦୈନିକ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ମୁଁ ହେଲି ବିଦ୍ୱବ୍ଦ ସାମ୍ବାଦିକ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ’ର ସାମ୍ବାଦିକତାର ତାଲିମ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ହେଲି ଦେଇଥିବାରୁ ସେହି ମୋ’ର ସାମ୍ବାଦିକ ଗୁରୁ-ଏହା ନିଷିଦ୍ଧିତ ।

ଆସନ୍ତୁ ଏବେ ନୃସିଂହ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଏଇ ସାମ୍ବାଦିକତାକୁ ନେଇ କିଛି ରୋଚକ ମୁଁତିକୁ ରୋମନ୍ତନ କରିବା । ମୋ’ର ଜଣେ ପ୍ରିୟ ନେତାଙ୍କ

ବିବୃତିକୁ ମୁଁ ବାରମ୍ବାର ନେଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପାଇଥାଏ । ସେ ଥରେ ଛିଙ୍ଗର ହୋଇ କହିଲେ, “ଏଇତ ଖାଲି ସବୁଦିନେ ତାଙ୍କ ନାଁ ଛିପା ଅକ୍ଷରରେ ହେବାର ଚାହାଁନ୍ତି । ଆଉ ତାଙ୍କର ବିବୃତି ଆଣିବୁ ନାହିଁ ।” ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଅନେକ ପର୍ଟ ମାଣ୍ଡରେ ସତ୍ୟଥିଲା । ଠିକ୍, ସେହିପରି ମୋ ନେବୁଦ୍ଧରେ ଏବଂ ବିଶ୍ଵୋର ଓ ଏମନ୍ତବେଶ କୁଟିଷ୍ଟାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ନେଇ ସମ୍ବାଦକ ହିବରଣୀ ଦେଲି । ସେ କହିଲେ ଏ ସମାଦ ସତ୍ୟ ବେଳେ ପ୍ରମାଣ କଣ ? ମୁଁ ମୋ’ର ଛିପା ପ୍ରଚାରପତ୍ର ଦେଲି । ସେ କହିଲେ, ଯେ କେବଳିଛି ଛାପିଦେଇ ଆଏ-ନାହିଁନ ନ କରି ସମାଦ ପଠାଇପାରେ । ମୁଁ ଭାବିଲି, ବୁଦ୍ଧା ଆଭରଙ୍ଗଜେବ ପରିକା ଖାଲି ସନ୍ଦେହ କରୁଛି । ସେ ମୋର ମନୋଭାବ ବୋଧନ୍ତୁ ଏ ପଢ଼ିନେଲେ । ମୋ ସମ୍ବଲରେ କୁଟିଷ୍ଟା ଥାନାକୁ ଫୋନ୍‌କରି ସତ୍ୟତା, ମତାମତ, ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆଦି ବୁଝି ମୁଁ ଲେଖିଥିବା ସମାବସରି ପରିବର୍ତ୍ତତ କରି ପଠାଇଦେଲେ । ପରେ ମୁଁ ବୁଝିପାରିଲି ସେ ଥିଲେ ସତ୍ୟର ପୁଜାରା । ନିଜର ଅତି ଆପଣାର ଲୋକ ହେଇଥିଲେବି ସତ୍ୟକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ବରଂ ବିଳମ୍ବ ହେଉ, ତା’ପରେ ହେତୁ କଳମ ବାଲନା କରୁଥିଲେ ।

ପରେ ମୁଁ କୁଟିଷ୍ଟା ଉପକଣ ପାଇଁ ଦୈନିକ “ହୀରାଖ୍ରୀ” “ପ୍ରଗତିବାଦୀ” ର ସାମ୍ବାଦିକ ରୂପେ ନିୟମିତ ପାଇଥାଏ । ସାମ୍ବାଦିକ କହିଲେ କୁଟିଷ୍ଟାରେ କେବଳ ମୁଁ ଓ ଗୋରାଶଙ୍କର ମହାପାତ୍ର । ଉଭୟେ ପୁଣି ମର୍ମଶଳ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ କୁଟୁରାବୁଆଁର । “ଜମନକିରା” ଠାରେ ସମବ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କର ଉଦ୍ୟାନନ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡିଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ପାଇଥାଏ । ମୁଁ ଓ ଗୋରାଖ୍ରୀ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯାଇ ପ୍ରେସ୍ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତେସ୍ବୁରେ ବସିଛୁ । କେତେବେଳେ ଯେ, ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଗାତିରୁ ନୃସିଂହ ବାବୁ ଓହ୍ଲାଇ ମୋ’ପାଖରେ ଥାଏ ହସି ଯାଇଛନ୍ତି ମୁଁ ଜାଣି ପାରିନାଥାଏ । ସେ ଦିନର ସଭାରେ ବିଶ୍ୱାଳା ହେଲା । ମୁଁ “ପ୍ରଗତିବାଦୀ” ପୃଷ୍ଠାରେ କନ୍ଦଳକୁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ କରିଥିବା ବେଳେ ନୃସିଂହ ବାବୁ କେବଳ ସଭାର ବିବରଣୀ ଦେଇଥାନ୍ତି । ପରେ ମୁଁ ଏ ସର୍ପକରେ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଆଣିବାରୁ ସେ କହିଲେ, “ବାବୁରେ ରଚନାପୂରକ ସାମ୍ବାଦିକ କର ଅଯଥା ଝଗଡ଼ାକୁ ବଢାଇ ଲାଭ କଣ ? ସମବାୟ ଆଦୋଳନରେ ବଢାଇବା କଣ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ?” ବାପ୍ରବିକ ସେ ଥିଲେ ପ୍ରଥମ ସମାଜେସବୀ ଏବଂ ପରେ ହେଲି ସାମ୍ବାଦିକ ।

ମୁଁ ସେତେବେଳେ ସ୍ଵାତକ ଛାତ୍ର । ଭୋଜପୁର ସରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲର) ତତ୍କାଳାନ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଜନ୍ମିତା କିଶ୍ମାନ (ପରେ କୁଟିଷ୍ଟା ବୁଲକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ) ମୋତେ ତାଙ୍କ ସ୍କୁଲରେ ହେବାରୁ ପ୍ରଧାନ ‘୦କ୍ଲର ବାପା ଜୟତ୍ରୀ’ରେ ମୁଖ୍ୟବନ୍ଦୀ ରୂପେ ଯୋଗଦେବାକୁ ପ୍ରକାଶକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର ଧରି ଆସିଥାନ୍ତି । ମୁଁ ପଚାରିଲି ମୁଖ୍ୟଅନ୍ତିଥ ଅନ୍ତିଥ ଅନ୍ତିଥ ଅନ୍ତିଥ ।

ଶ୍ରୀମାନେ କିଏ ? ସେ କହିଲେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ସ୍ଥାନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ,ହରିଜନ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତା ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁ । ମୁଁ ଭୟ ପାଇଗଲି । ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ଜୀବଜୀବନ ଏବଂ ଅନେକ ରଚନାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିମ୍ବିବର ନାୟକ ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମଂଚରେ ଭାଷଣ ଦେବି । ଯଦିଓ ସେତେବେଳେ ମୁଁରଣେ ଛାତ୍ରନେତା, କିନ୍ତୁ ୦କ୍ରମ ବାପାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଣି ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁଙ୍କ ସହିତ କିନ୍ତି କହିବାକୁ କୁନ୍ତୁ କୁନ୍ତୁ ହେଉଥାଏ । ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଖ୍ୟତିଥିଲେ ଠାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷବି କହିଛି । ଏବେ ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁ ସେତେବେଳେ ସେ ସହାରେ କଣ କହିଲେ ଠିକ ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ତଥାପି ସେ ମୋ' ମୁଣ୍ଡ ଝାଁ ଆଶାର୍ବାଦ ଛଳରେ ସଭାପରେ କହିଥିବା କଥା - “ଏବେତ ଦେଶ ସ୍ଥାନ, ତଥାପି ତମେ ଛାତ୍ରନେତା ଓ ସାମ୍ବାଦିକ ବି , ଗରିବଙ୍କ କଥା ବୁଝିବ ।” ଅଛିବି ମନେ ପଢ଼ିଯାଉଛି । କ’ଣ କରୁଛି ବା କରିଛି ତାହାତ ମୁଁ ଆକଳନ କରି ପାରୁନାହିଁ , କିନ୍ତୁ ମୋ’ର ସାମ୍ବାଦିକ ଗୁରୁ ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁଙ୍କ ଜନ୍ମର ଏକ ଶତ ବର୍ଷ ପରେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଓ ଆଦର୍ଶକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଓ

ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ନିକର୍ତ୍ତା ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ‘ହୀରାଧର ଯୁବକ ସଂସ୍ଥ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ’ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳରେ ଧୂମଧାମରେ ପାଳନ କରିବା ପରେ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାନୂଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମ୍ୱାରିତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛି କିନ୍ତୁ ୦କ୍ରମ ବାପାଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ନୃଷ୍ଟିତ୍ଵ ଗୁରୁଙ୍କ ହରିଜନ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଦଳିତର ଉତ୍ୱଥାନ ଏବଂ ସ୍ଥାନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ଭିନ୍ନ ଏକ ରୂପ, ପଣ୍ଡିମ ଓଡ଼ିଶା ମୁକ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଆଗେଇ ନେବାରେ ସଫଳ ହେବାହିଁ ସେଇ “ପଣ୍ଡିମ ଓଡ଼ିଶାର ଗାନ୍ଧୀ” ଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକୃତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଙ୍ଗଳି ହେବ ।

ଅଧିକ ଜୀବନ ପାଇଁ ପରିଚୟ
ଗ୍ରା./ପୋ.-ସାତକମା, କୁଟିଷା
ସମ୍ବଲପୁର, ୨୭୮୯୯୯